

HEUSDEN-ZOLDER - Een op de drie inwoners van Heusden-Zolder is van niet-Belgische afkomst. Om de leefbaarheid in de kwetsbare wijken te verhogen werken de stadsbuurten met de wijkontwikkelingsmethodiek. Daarin staan overleg en het bereiken van kansarmen centraal. Op wijkvergaderingen melden bewoners hun technische en sociale problemen. Alle betrokken stadsdiensten zoeken samen met de bewoners naar creatieve oplossingen waarbij ieder zijn verantwoordelijkheid neemt. Wijkteams van de gemeentelijke afdeling welzijn en lokale economie coördineren de vergaderingen en de uitvoering van de plannen.

Prettiger wonen dankzij wijkontwikkelingsmethodiek

De wijkontwikkelingsmethodiek is in 1996 voor het eerst in de wijk Lindeman toegepast. Wijkproblemen werden er tot dan toe vanuit een conflictmodel behandeld. De oplossingen van gemeentelijke en niet-gemeentelijke diensten voor individuele vragen en problemen voldeden dikwijls niet aan de verwachtingen van de bewoners. Bovendien waren de betrokken diensten en organisaties onvoldoende geïnformeerd over elkaars activiteiten en ontgoocheld in de bewoners die hun oplossingen niet waardeerden. Met de wijkontwikkelingsmethodiek is die kans kleiner, omdat bewoners en betrokken diensten samen oplossingen voor problemen zoeken en elke partner zijn verantwoordelijkheid neemt. De wijkontwikkelingsmethodiek is een overlegmodel dat tot een betere samenwerking en meer wederzijds begrip leidt.

Wijkontwikkeling in zeven fasen

‘De wijkontwikkeling verloopt in zeven fasen,’ legt Sandra Marechal, teamverantwoordelijke minderheden van het wijkcentrum Lindeman, uit. ‘Afhankelijk van de aard van de te ondernemen acties, de haalbaarheid en de draagkracht in de wijk loopt een wijkplan, van de samenstelling tot de uitvoering, over een tot drie jaar. Kwetsbare wijken vereisen een langdurige werking waarbij meerdere wijkplannen elkaar opvolgen. Bij de planning van de acties spelen de gemeentelijke financiële procedures een cruciale rol.’

In een eerste fase nodigt het wijkteam alle bewoners uit op de eerste wijkvergadering. Dat gebeurt per brief, via aankondigingsborden en in de wijkkrant. In kwetsbare wijken legt de wijkverantwoordelijke huisbezoeken af om de methodiek en het belang van de wijkvergaderingen aan de bewoners uit te leggen. Dit vraagt tijd en middelen, maar het loont. Tijdens een eerste vergadering ondervinden de mensen dat ze iets belangrijks meemaken, dus blijven ze komen. In een

tweede fase ontmoeten de betrokken diensten en bewoners elkaar op een eerste wijkvergadering om er hun problemen, vragen en wensen te bespreken. Op een maquette of een luchtfoto leggen ze op specifieke plaatsen in de wijk thematische kaartjes met hun problemen of wensen betreffende huisvesting, verkeer, groenafval, jongeren en jeugd. Vervolgens zoeken alle partijen samen naar realistische oplossingen. Dan stelt het wijkteam een voorlopig wijkplan op. In de derde fase bekijkt het wijkteam de haalbaarheid van de voorgestelde oplossingen qua financiën en timing, en stelt het een uitvoerbaar wijkplan samen. Tijdens de vierde fase wordt dit voorstel van wijkplan in een tweede wijkvergadering met de bewoners, de diensten en de organisaties besproken en ter goedkeuring voorgelegd. In de vijfde fase keurt het schepencollege het wijkplan goed en geeft het de opdracht aan de betrokken diensten om het plan uit te voeren. In de zesde fase voeren alle partners hun deel in het wijkplan uit. Het wijkteam volgt die uitvoering op en informeert de bewoners tussentijds over de stand van zaken via de gemeentelijke nieuwsbrief. In de zevende stap wordt het gerealiseerde wijkplan op een derde wijkvergadering geëvalueerd.

Succesfactoren

De wijkontwikkelingsmethodiek werkt vanuit een overlegmodel in plaats van een conflictmodel. Het accent ligt op inspraak en participatie van alle betrokkenen. Alle bewoners van een kwetsbare wijk en alle relevante diensten/organisaties zoeken samen naar haalbare oplossingen. Het gemeentebestuur en de bewoners sluiten een contract af. Alle betrokkenen krijgen een taak en zijn hiervoor verantwoordelijk bij de uitvoering van de oplossing. De laagdrempelige methodiek werkt ook voor anderstaligen omdat er ook visuele middelen zoals een maquette en themakaartjes worden ingezet. Het gemeentebestuur voert duidelijke en eerlijke communicatie die vertrouwen schept. Kwetsbare mensen ontvangen liever teleurstellende boodschappen dan loze beloften. De ontwikkelingsmethodiek verhoogt de leefbaarheid in de wijk. Op lange termijn evolueren de thema's van louter infrastructurele problemen naar vragen en wensen over samenleven in de wijk. De methodiek wordt nu in de wijken Halhei, Mommeplas/Onder de Poort en Lindeman van Heusden-Zolder toegepast.

Inge Ruiters

Bakken voor herfstbladeren

In de wijk Lindeman zorgden vallende bladeren van de lindes voor problemen en misverstanden. De bewoners borstelden de bladeren bij elkaar en wierpen ze onder de bomen. Hierdoor maakten ze het de gemeentelijke afdeling Grondgebiedszaken (GGZ) ongewild onmogelijk het gras onder de bomen te maaien. In de wijkvergadering werd dit probleem besproken. De bewoners en de afdeling GGZ zochten samen naar een oplossing. De afdeling GGZ plaatst nu zeven bladerbakken in de wijk. De bewoners gooien de bladeren daar in. Als de bladerbakken vol zijn, verwittigen de bewoners de afdeling GGZ die ze onmiddellijk komt leegmaken.